

TOELICHTING

VERORDENING WMO VOORZIENINGEN GEMEENTE GRONINGEN

Inleiding

Dit is de tweede verordening nadat de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vanaf 1 januari 2007 van toepassing is. In de eerste verordening is aangesloten bij de praktijk van deze datum. Het was een mix tussen de oude Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) en het nieuwe gedachtegoed van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor deze opzet is toentertijd gekozen om de overgang voor burgers zo rustig mogelijk te laten verlopen en ervaring op te doen met het (voor de gemeente) nieuwe product Huishoudelijke Hulp.

Met **deze nieuwe** verordening wordt beter aangesloten bij het karakter en begrippenkader van de Wmo. De jurisprudentie heeft inmiddels op onderdelen nadere invulling gegeven aan het begrippenkader van de Wmo. De vraag en de specifieke situatie van de burger zijn uitgangspunt, met inachtneming van zijn eigen verantwoordelijkheid. Dit vraagt nadrukkelijke inzet bij de vraagverheldering.

Een zorgvuldig onderzoek is het uitgangspunt, waarin conform de jurisprudentie rekening gehouden moet worden met persoonlijke omstandigheden van een cliënt. Dit betekent dat bij het onderzoek gekeken gaat worden naar de vraag, de individuele behoefte aan compensatie, persoonlijke omstandigheden (sociaal, maatschappelijk, financieel e.a.) en de beperkingen. Hierbij zal de afweging zijn of en welke voorziening in deze concrete individuele situatie leidt tot het behouden of bevorderen van de zelfredzaamheid van betrokkene en zijn deelname aan het maatschappelijke verkeer.

Wij hebben met deze verordening ingezet op betere leesbaarheid. Daarbij is door ons waar mogelijk technisch-juridisch taalgebruik vermeden. De bruikbaarheid van de Wmo Verordening (en ook het Financieel Besluit en het Verstrekkingenboek) zal zowel voor de burgers als de medewerkers hierdoor verbeteren.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Onder d Hoofdverblijf

Of iemand in de gemeente Groningen zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben, wordt naar de omstandigheden beoordeeld. De inschrijving van de gemeentelijke basisadministratie is daarbij een indicatie.

Onder f Gebruikelijke zorg

Gebruikelijke zorg veronderstelt dat de noodzakelijke huishoudelijke hulp deels of geheel door de leefeenheid van de persoon met de beperking geleverd kan worden. Wat aan hulp verwacht mag worden, hangt ondermeer af van de woonsituatie, de belastbaarheid van de leden van de leefeenheid en de leeftijd van de kinderen. Voor zover de ondervonden problemen door middel van gebruikelijke zorg kunnen worden opgelost, is er geen aanspraak op hulp bij het huishouden.

Onder h Algemeen gebruikelijk

Het college verstrekt geen voorzieningen waarover de persoon met beperking, gezien zijn individuele situatie ook zonder zijn handicap of beperkingen zou kunnen beschikken. Het gaat daarbij om voorzieningen die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn, niet speciaal voor gehandicapten bedoeld zijn en niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

In bijzondere omstandigheden, die handicap gerelateerd zijn, kunnen algemeen gebruikelijke voorzieningen het algemeen gebruikelijke karakter verliezen. Van bijzondere omstandigheden is sprake indien, ongeacht de hoogte van het inkomen, in verband met een plotseling optredende calamiteit van medische aard, algemeen gebruikelijke zaken plotseling moeten worden vervangen.

Bij het vaststellen van de mate van compensatie wordt onder meer rekening gehouden met afschrijving, bijvoorbeeld bij vloerbedekking.

Artikel 2 Compensatie beperking(en) met een individuele voorziening

Bij problemen in en rond de woning gaan we behoudens uitzonderingen uit van het voeren van een huishouding in een zelfstandige woonruimte. Onder zelfstandige woonruimte wordt verstaan een woonruimte met eigen (afsluitbare) voordeur en huisnummer, een eigen badkamer en eigen kookgelegenheid.

Artikel 3 Voorwaarden en weigering van voorzieningen

Eerste lid

Doelmatig wil in ieder geval zeggen:

- adequaat om de belemmeringen te compenseren;
- veilig, zowel voor de persoon met beperking zelf als voor de omgeving;
- langdurig geschikt, om te voorkomen dat de persoon op korte termijn weer voor andere voorzieningen in aanmerking moet komen;
- kostenefficiënt, dat wil zeggen dat als meerdere voorzieningen een oplossing kunnen bieden voor de belemmeringen van de persoon, er gekozen wordt voor de goedkoopst compenserende oplossing.

Tweede lid, onder c

Met een adequate voorliggende voorziening wordt bedoeld elke voorziening buiten de Wmo waarop een persoon met beperking of diens leefeenheid aanspraak kan maken, dan wel een beroep kan doen ter verwerving van middelen of ter bekostiging van specifieke uitgaven (zie artikel 2 WMO). Dit zijn bijvoorbeeld voorzieningen op grond van de AWBZ, Zorgverzekeringswet, Wet op de Jeugdzorg, TOG 2000, Leerlingenvervoer, WIA en de verhuiskostenvergoeding na sloop.

Tweede lid, onder d

Bij het vaststellen van de aanspraak op hulp bij het huishouden wordt allereerst bezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid de huishoudelijke taken op zich kunnen nemen. Noodzakelijk is compensatie pas, als een persoon met beperking, al dan niet met behulp van de mensen binnen zijn leefeenheid, niet of niet voldoende in staat is de belemmeringen die hij ondervindt op te heffen. Dit veronderstelt een eigen verantwoordelijkheid van de persoon én de leefeenheid waartoe hij behoort. Onder het anders organiseren van het dagelijkse leven of het huishouden vallen bijvoorbeeld het anders verdelen van huishoudelijke taken of het anders inrichten van het huis.

Tweede lid, onder g

Indien de individuele voorziening is aangeschaft of de kosten/uitgaven voor de aangevraagde financiële tegemoetkoming reeds zijn gemaakt dan hoeven de belemmeringen niet meer te worden gecompenseerd. Het college heeft daarin dan geen mogelijkheden meer om de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken of anderszins invloed op de keuze van te verstrekken voorziening.

Hoofdstuk 2 De vorm waarin de voorziening wordt verstrekt

Artikel 4 De vorm waarin de voorziening wordt verstrekt

Vierde lid

Het college kan op grond van artikel 6 van de wet regels stellen om af te wegen in welke gevallen er sprake is van bezwaren van overwegende aard, die reden zijn om geen persoonsgebonden budget te verstrekken. Bij de volgende twee situaties zijn deze overwegende bezwaren in ieder geval aan de orde.

- a. Indien een indicatie is afgegeven voor collectief vervoer kan in plaats hiervan geen persoonsgebonden budget worden verstrekt. Het overwegende bezwaar is dat als de mensen de keuze hebben tussen collectief vervoer en persoonsgebonden budget het draagvlak onder het collectief vervoer zodanig zal verminderen dat dit niet in de huidige vorm kan blijven voortbestaan. Dit zou de instandhouding van het vervoersysteem in gevaar kunnen brengen en de vervoersvoorziening voor de stad onnodig kostbaar, zo niet onbetaalbaar, maken;
- b. Mensen in een ernstige schuldensituatie.

Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen

Artikel 9 Soorten woonvoorzieningen

Onder c

Overige woonvoorzieningen kunnen bestaan uit roerende woonvoorzieningen, onderhoud, keuring en reparatie van een woonvoorziening en huurderwing. Het doel van huurderwing voor maximaal 6 maanden is om een woningeigenaar te stimuleren om een woning langer beschikbaar te houden voor een persoon met beperking. Tevens behoort een financiële tegemoetkoming in verband met tijdelijke huisvesting van een persoon met beperking tot de mogelijkheden indien deze dubbele woonlasten heeft ten gevolge van de woningaanpassing.

Artikel 10 Primaat van verhuizen

Bij een aanvraag voor een woonvoorziening wordt ook beoordeeld of verhuizing naar een andere woning een oplossing kan bieden. Dit is het zogenaamde primaat van verhuizen. In feite gaat het om een uitwerking van de regel dat de persoon in aanvaardbare mate moet worden gecompenseerd.

Bij de beoordeling van het primaat van verhuizen wordt rekening gehouden met alle individuele omstandigheden. Bij de afweging wordt onder meer betrokken de woonomgeving, de financiële gevolgen van de verhuizing, sociale omstandigheden en de beschikbaarheid van een andere woning. Ook moet duidelijk zijn dat het opheffen van de belemmeringen door een verhuizing kunnen worden gerealiseerd binnen een medisch verantwoorde termijn. Dat houdt dus in dat het college zicht moet hebben op de woningvoorraad en de mogelijkheid om te verhuizen naar een geschikte aangepaste of goedkoper aan te passen woning.

Artikel 11 Verhuis- en inrichtingskosten

Tweede lid, onder a

Voordat de persoon met beperking gaat verhuizen moet deze een aanvraag hebben ingediend. Dit is noodzakelijk omdat de gemeente de belemmeringen in het normale gebruik van de oude woning moet vaststellen. Indien er een medische noodzaak is om te verhuizen wordt in de beschikking een programma van eisen toegevoegd waaraan de nieuwe woning dient te voldoen. Hiermee wordt voorkomen dat verhuisd wordt naar een ongeschikte woning. Het kan zijn dat de persoon met beperking snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. Om hieraan tegemoet te komen kan contact worden opgenomen met de gemeente en na schriftelijke toestemming het huur/koopcontract tekenen en zo nodig verhuizen.

Tweede lid, onder c

In een aantal gemeenten in Nederland zijn projecten opgezet waar mensen met een handicap zelfstandig kunnen wonen en hulp kunnen krijgen waar zij dat nodig hebben. Dit wordt wonen met ADL (= Activiteiten van het Dagelijks Leven) assistentie of ook wel ADL-woningen genoemd.

Artikel 12 Geen recht op een woonvoorziening

Eerste lid, onder a

Een verhuizing naar een inadequate woning wordt genoemd als grond van weigering voor een woonvoorziening. Door de verhuizing naar een niet geschikte woning zijn er belemmeringen in het normale gebruik van de woning ontstaan. De reden van verhuizing kan velerlei zijn. Als een persoon met beperking verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Hiermee wordt voorkomen dat men een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met “verhuizen” wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract.

Eerste lid, onder e

Het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw is van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven door het college niet te worden gecompenseerd.

Derde lid

Aanpassingen aan woonschepen en woonwagens vormen een uitzondering; deze komt weinig voor en worden apart geregeld in het verstrekkingenbeleid.

Artikel 13 Aanpassing van gemeenschappelijke ruimten

Voor het aanpassen van de gemeenschappelijke ruimte in een wooncomplex heeft de gemeente geen of slechts een beperkte compensatieplicht. Zo valt het aanpassen van gemeenschappelijke ruimten in wooncomplexen voor ouderen of personen met een beperking niet onder de compensatieplicht, omdat dit tot het uitrustingsniveau van een dergelijk wooncomplex behoort en daarmee algemeen gebruikelijk is. Voor de overige wooncomplexen geldt dat slechts de in de verordening opgenomen limitatieve aanpassingen worden verstrekt onder voorwaarde dat de woonruimte van de persoon met beperking door deze aanpassing toegankelijk wordt. Dit betekent bijvoorbeeld dat het college geen voorziening in de gemeenschappelijke ruimte verstrekt als het complex of de woning voor de persoon met beperking ontoegankelijk blijft doordat de liftdeuren alleen handmatig geopend kunnen worden.

Artikel 15 Terugbetaling bij verkoop

Met dit artikel wordt beoogd om kapitaalvernietiging te voorkomen. Deze zogenaamde anti-speculatie bepaling verplicht de woningeigenaar bij verkoop tot terugbetaling van de eventuele meerwaarde ten gevolge van de woningaanpassing verminderd met de afschrijving. De datum van de verkoop is daarbij bepalend, omdat op die datum vaststaat wat de verkoopprijs van de woning is. Overigens de termijn van 10 jaar ligt ruim beneden de in de bouwwereld algemeen gebruikelijke afschrijvings-termijn van (afhankelijk van het soort bouwwerk) 12 tot 20 jaar.

Hoofdstuk 5 Vervoersvoorzieningen

Artikel 16 Recht op een vervoersvoorziening

Een vervoersvoorziening of een combinatie van voorzieningen moet de mogelijkheid bieden om op jaarbasis minimaal 1500-2000 kilometer af te leggen.

In het Financieel Besluit is vastgesteld bij welk inkomen het bezit van een personenauto als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd. Een auto of een met een auto vergelijkbare voorziening en de daarmee samenhangende gebruiks- en onderhoudskosten hoeven dan niet te worden gecompenseerd.

Artikel 17 Soorten vervoersvoorzieningen

Onder e

Indien de persoon met beperking is aangewezen op het vervoer met de eigen auto voor het zich lokaal verplaatsen kan een auto aanpassing noodzakelijk zijn. Het college verstrekt aanpassingen tenzij deze algemeen gebruikelijk en/of standaard zijn ingebouwd. De aan te passen auto mag niet ouder zijn dan 5 jaar, omdat vaak de kosten van een aanpassing van een oudere auto niet in verhouding staan tot de resterende levensduur van de auto.

Artikel 18 Collectief vervoer

Derde lid

Onderzoek is noodzakelijk als de 80+ een speciale aantekening vraagt bij gebruik van het collectief vervoer zoals begeleiding of een plaats voorin in een personenauto.

Artikel 19 Door spierkracht voortbewogen vervoermiddel

Een groot deel van de door spierkracht voortbewogen vervoersmiddelen zijn algemeen gebruikelijk en door personen met een beperking te gebruiken. Zo zijn onder andere de tandemmet, de spartamet, de snorfiets, de fiets met trapondersteuning en de fiets met lage instap algemeen gebruikelijk.

Hoofdstuk 6 Rolstoelen

Artikel 21 Het recht op een rolstoel

Geen rolstoel wordt verstrekt als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen in voldoende mate een oplossing bieden voor het dagelijkse verplaatsingsprobleem. Bij de verstrekking van een rolstoel wordt onder meer rekening gehouden met de verplaatsingsbehoefte en de fysieke mogelijkheden van de persoon.

Hoofdstuk 7 Procedures

Artikel 23 Aanvraag en informatieplicht

Eerste lid

De afdeling die belast is met de uitvoering van deze verordening is de Divisie Persoonsgerichte Zorg & Welzijn van de GGD / HVD Groningen.

Tweede lid

De informatieplicht heeft onder meer betrekking op de gezondheidssituatie, werk, het inkomen of een verhuizing. Indien de situatie is veranderd kan dit invloed hebben op de verstrekte voorziening. In de toekenningbeschikking staat de informatieplicht uitdrukkelijk opgenomen.

Artikel 25 Heronderzoek

Zowel bij een periodieke als bij een eenmalige verstrekking is het college bevoegd om te onderzoeken in hoeverre de verstrekte voorziening nog adequaat is en of de omstandigheden die geleid hebben tot het verstrekken van een voorziening gewijzigd zijn.